

27
52.

DISPUTATIO POLITICA INAU-
GURALIS

Dc

B E L L O
Ejusdemq; Causis:

Q U A M

Christo Duce & Auspice Christo, cum consensu & ap-
probatione Venerandæ Amplissimæq; Facul-
Philosophicæ in Regiâ Academiâ Aboënsi, quæ
ad Auram est,

S U B P R A E S I D I O .

VIRI Nobilissimi atq; Consultissimi

DN. MICHAELIS Gyllenstalpes/
V VEXIONII, J. U. & Phil: Doctoris, ejusdemq; Pol:
atq; Hist: Prof: publ: celeberrimi, Mecænatis, patroni, præce-
ptoris ac promotoris sui, parentis loco, æternâ animi
reverentiâ suspiciendi, colendi ;

Pro Privilegijs ac dignitatibus gradus in Philosophia supre-
mi obtinendis, ad publicum defert Examen.

DANIEL B. ROSANDER SMOL:
S. R. M:tis Stipendiarius.

Ad diem 29. Martij Anno 1656, horis matutinis
consuetis in Auditorio Majori,

A B O Æ,

Excusa à PETRO Hahn Acad, Typ.

PATRI IN CHRISTO

Admodum Reverendo, & Praclarissimo VIRO,

D. M. ZACHARIAE P. LUND,

BERGIO, Sacrarum literarum scientiâ eminen-
tissimo, Diocesios Wexionensis præsuli grayissimo, patrono
suo æternâ animi veneratione suscipiendo.

N E C N O N

Reverendo & Praclarissimo VIRO,

DN. M. JONÆ ZEPHYRINO,
Episcopatus VVex: Archipræposito dignissimo, ibiq;
Templi Cath: Pastori vigilantissimo, Mecænati sum-
moperè colendo.

Caterisq;

Reverendis & Praclarissimis VIRIS,

Consistorij ejusdem Assessoribus
accuratissimis, Regijq; Gymnasij LECTORIBUS cele-
berrimis, ut non ita pridem Praeceptoribus fidelissimis,
ita nunc fautoribns ac promotoribus suis certissimis,
quovis animi affectu colendissimis,

U T S T

Reverendo & Venerabili VIRO,

DN. BERNHARDO ROSANDRO, Pastori in
Norrbäck vigilantissimo, Patri charissimo, Filialis observan-
tiæ cultu æternum honorando.

Disputationem banc gradualem, acceptorum be-
neficiorum memor

Devotè & reverenter dedicat
& Litar.

Daniel Rosander Smolandus.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ.

DUSSUS à Venerandâ facultate Philo-
philicâ, post rigorosum examen pri-
vatum, publici speciminis loco a-
liquam materiam ex abditis philo-
sophiae recessibus in lucem proferre & eruditis
examinandam exhibere; anxius hærebam nūm ex
Philosophia Theoreticâ an Practicâ, aliquam sub in-
cudem revocarem: Verūm cùm politica sit Ars
Regia & Regina scientiarum, *Tholos: Lib: 10. c. 4.*
v. 1. Quæ etiam urbes parit, *Cic. 5. Tuscul:* Homi-
nes à ferocitate revocat, *Isourat: Orat: parænit:*
eosq; ad vitam socialem & constituendam
& colendam & conservandam associat, *Altibus:*
c. 2. *Polit: in defin: pol: Itaq;* unam satis sub-
limem & ventilatione dignam, ex agro po-
litices compilare in animum induxi: Tulit tan-
dem sententia *De BELLO ejusdemq; Causis*
tam manifestis quam occultis, cum annexis nonnul-
lis quæstionibus, pro instituti ratione, candidis
censorum judicijs exponere; & ex probatissimo-
rum virorum scriptis delineare, modo omnipotens
capitis annuat & ausa secundet!

PRÆCEPTA.

I.

BEllum est actio hostilis ad injuriā propulsandā vel vindicandam à magistratu consilio, vi, armisq; contra publicum exercitum pacis retinendae & consequenda gratia legitimè suscepta & administrata.

II.

Membra Divisionis præcipua sunt sequentia;

Bellum aliud est *Defensivum*, aliud *offensivum*: Aliud *propinquum*, aliud *vicinum*: Aliud *proprium*, Aliud *commune*: Aliud *Continuum*, aliud *Interruprum*: Aliud *Terrestre*, aliud *Navale*.

III.

Causæ sunt vel

1. *Manifestæ*, quæ incurvant in oculos considerationem hominum & plerumq; justiori nituntur titulo.

Eæq; vel Defensoriæ vel Vindicatoriæ.

IV.

2. *Occultæ*, quæ latent in intimis animorum recef-
sibus, nec sese exferunt, nisi quibusdam signis.

EXPLICATIONES

AD PRÆCEPTA IN GENERE.

Orator haud herclè ignobilis *Cicero pro Mil:dū* in hæc verba erumpit: Illud est non modò justum, sed etiam necessarium bellum, cum vi vis illata repellitur. Qui non defendit, nec obſtit, si potest, injuriæ, tam est in vi-
tio,

tio, quam si parentes, aut patriam aut socios deserat, Cic:
1. off: Tela ideo prævisa minùs nocent quod patet ex De-
cret: comit: Anno 1655. punct: 1. Finna wj. åndå att wjdh
nårvärande och wjda vthseende Fahrligheeter icke tienar lägs-
gia Händerna i Skidet/ vshat mycket heller de medel tagas
wid Handen/ som möta och förekomma skadan i tjdh/ och förs-
ättia henne igenom S V D Z Wällsignelse &c: Unde Cic:
Offic: In legitimo bello nihil aliud quam pax queritur...
Quid multis? Jura, Judicia, leges, religio, omniumquæ
Rerumpubl; opes & potentia sub militaris disciplinæ cly-
peo continentur: Tutores cives facit rei militaris stu-
dium, ab improborum invasionibus; Nemo quippè au-
det provocare eum aut injuriā afficere quem intelligit
promptum & expeditum ad defendendū Liv. dec:3. Lib:
5. Bellum, inquam, legitimè suscipitur ad injuriam propula-
sandam & vindicandam, modò causæ manifestæ impræsen-
tiarum sint. Hoc & ratio doctis & necessitas barba-
ris, & mos gentibus & foris natura ipsa præscripsit, ut o-
mnem semper vim, quacunq; ope possent, à corpore, à
capite, à vitâ suâ propulsarent, Cic: pro Mil: Quis itaq;
cunctetur proba Sanctorum imitari facta? Moyse, Iosuam,
Gedeonem, Davidem, Iosiam &c: Exod: 17. v. 14. Jos: 1. v. 2.
& 2, v. 2. & 8. v. 1. 1. 2. Sam: 23. v. 4. Sam. 5. v. 19. Ex hisce
scripturæ dictis certissimum est bellum à Deo manda-
tum esse; Nam æternus rerum conditor à militiâ cognom-
en Deus Zebaoth, id est, exercituum hausit, atq; ideo Ma-
gistratum eâ armavit potestate, quæ ad oppressos defen-
dendos, invasoresq; reprimendos esset sufficiens. Ve-
rum ad rem ipsam pedem fero.

AD PRÆCEPTUM PRIMUM.

BEllum à Græco nomine βέλος, verè deducunt, quod
telum significat, bellum enim telis geritur. Nobiliss:

Gylenstalpe discutit de bello, uti & Bott. tractat de bello: cap: 5.
conam: Lib: 9. comment: jur: civil: c. 5. num: 1. Quidam bellum
à contrariis dictum volunt, quasi minimè bellum, quod
videlicet bellum nihil aliud sit, quam Lerna, Sentina vel
cumulus malorum. Alij à Belo quem primum artificem
gladiorum esse arbitrantur. Quidam è Bellua derivant,
quod belluarum sit, se mutuo laniatu confidere. Festus.
Henr: Bocer: Lib: 1. Nonnulli ex eo appellatum putant,
quod bellum, id est, bonum, siquidem ad pacem habendam
comparatum est, quas acceptiones nos sicco præterimus
pede; Primam arripimus ac illam defendere annuitur. De-
indè Bellum hic loci non sumitur pro quavis antipathia &
naturali inimicitia, qualis inter accipitrem & columbam;
undè Herodotus naturam ex bello genitam affirmare
non dubitavit. Neq; pro bello spirituali; Neq; pro
motu civili. Sed Bellum (prout præceptum commone-
strat) pro actione hostili &c: Quæ significatio est hujus lo-
ci propria. In definitione dicitur 1. *Actio*, non quod
semper exerceatur; sed propter actionem, cuius gratia
fuscipitur, testibus dissipationum clausulis. 2. *Hostilis*, in
discrimen seditionis & latrocinij, quæ belli nomine mi-
nimè veniunt, neq; idem merentur. 3. *Ad injuriam vel
propulsandam vel vindicandam*, quæ est causa impulsiva ex-
terna. 4. à *Magistratu*, quo causa efficiens principalis proxio-
ma indigitatur: 5. *Consilio*, quo res maximæ geruntur;
Omnia prius consilio quam armis tentanda. 6. *Vi & ar-
mis, materia belli innuitur*, sine quibus, dextro genio, tra-
ctari nequit. Nam nemo sine armis vel repellit ho-
stem vel resistit invadenti, quæ adeò sunt necessaria, ut
quemadmodum apis amissō aculeo, aper dente, taurus
cornu torpet, ita miles sine armis. Coll: pol: D. Libenthalis
exercit: 14: pag: 351. in edit: postremâ. 7. *Contra publi-*

cum

cum Exercitum, ad discernendum bellum à Duello. Est namq; bellum pugna duorum publicorum exercituum justā de causā legitimè indicta. Duellum verò duorum vel plurium tantum hominum etiam privatorum & non legitimè indicta concertatio. Colleg: pol: D. Lübenthal: pag: 347. 8. Finis, qui est pacis vel conservatio vel consequutio quā nihil optabilius ; Et ut acquiratē.

- - - pax optima rerum
Quas homini norisse datum est.
Sic: It: Lib: 2. bel. pun:

9. Legitimè, quo bella illegitimè suscepta, administrata & continuata improbantur. Adeoq; *Forma* exprimitur, nam in prudenti, justā & rectā administratione, belli consistit *Forma*; Quemadmodum *Curt*: Lib. 10. parag; 6. n. 322. Militarem sine Duce turbam esse corpus sine Spiritu : Et illud *Demadis*, qui defuncto *Alexandro M.* exercitum Macedonum cyclopi excæcato adæquabat, *Plut*: in *Galba*: Et Illud *Taciti de mor*: *Germ*: plus esse in Duce quam in toto exercitu. *Caligula*, *Masinissa*, *Scipio*. Item *Metellus*, qui in agmine in primis modò, modò in postremis, sæpè in medio adesse, nè quisquam ordine egredetur, solebat, *Sallust*: in *Jugurthi*: Ex dictis satis superq; liqueat, quemadmodum corpus vivens animâ carere nequit, ita Exercitus sine Duce haud consistere felicitè posse.

AD PRÆCEPTUM SE. CUNDUM.

Enodato precepto primo, succedit Secundum, nempe de Divisione belli ; Licet enim variè distinguatur, interim tamen præcipua membra veniunt tangenda, ut ex sequen-

sequentibus dispalescat: Ratione Objecti, Aliud est longinuum, Aliud vicinum: Ratione Finis, Bellum est Offensivum vel Defensivum. Ex Subjecto. Aliud proprium, Aliud commune; Illud est ex causis unam tantum Rerum publicae concernentibus; Hoc ex ijs, quæ attingunt plures. Si Commune est periculum, turpissimum fuerit deserere eum, cui societatis jure obstricti sumus. Schonb: pol: Lib: 5. c: 2. Ex adjuncto Temporis, Bellum est vel continuum vel Interrupturn. In interrupto possunt vires semel amissæ recuperari: Atquæ hæc bellandi consuetudo Romanis utilior visa est. Lips: Lib: 1. de Mil: Rom: c. 2. p. 17. Ratione Loci, Bellum est vel Terrestre vel Navale. Hæc, inquam, sunt præcipua Divisionis membra paucis exposita; Qui verò ulteriorem sive pleniores declarationem (quamvis res ipsa nebulis & caligine velata haud sit) discipit, inspiciat. Schonb: antea citat: pag: 572.

AD PRÆCEPTUM TER- T I U M.

Non minus scitè quam eruditè Propertius refert:
Frangit Et attollit vires in milite causa,
Quæ nisi justa subest, excutit arma pudor.

Bellum itaq; quod manifestis nititur causis tam Defensorijs quam Vindicatorijs inq; considerationem hominum incurrens; legitimè ac justè susceptum est; Uti ex sequentibus planissimè constabit: Quod luculentè patet ex Decret: com: Stockhol: dato Anno 1656. punct: 1. à Serenissimo ac potentissimo Domino, DN. CAROLO GUSTAVO illius nominis X:mo Rege nostro Clementissimo, de Bello isthoc contra Polonus suscepto. Ihmnerheet huru Konungen och Kronan. Pohlen/ oachear alle

alle Oprichtighe Förfkläringer/ som dem åre aff denne sidan
gjorde/ til wänligit och trygte vhlslagh i våre gamble och längs-
warachetige tuistigheeter/ söker ändoch ansöra Kongl: Majst: och os/ medh fäsfenghe tidsplnningar och sagre skeen/ Efters-
lättandes i medlerfsh och än dageligen intheit/ hwad h som kan
förorsaka Konungl: Majst: och Riket Förfleningh och
Förret och där emooth styrelia dee olidelige prætensioner,
som Wäre Höglöfflige Konungar och wäre egne Förfåder
Manligen Aßwart hafwa/ och Wij ingaledes kunna tilstädia:
Förvhän hwad Scämplingar dee Pohler medh andre Na-
tioner opspinna och åmpna til wäre wärsta och odrågelighe
Aßsaknar. Largire, omnis boni dator, *Regi nostro invi-*
citissimo felix imperium, Salutariaq; consilia in omnibus
actionibus, hoc devotè exopto!

Ad causas Defensorias laconicē explicandas me ac-
eingo: *Defensiva verò vel est Religionis, vel Regionis, Per-*
sonarum & Rerum, quam defensionem cùm natura, Tùm
scriptura; Cùm ratio, Tùm mos & durissimum necessitatù
telum, injungunt & efflagitant. Religio quamvis talis res
sit quæ omnium armorū vim eludat (Est namq; Bonum Spi-
rituale quod gladio defendi nequit) defenditur tn.; Prout
historiae experientie testes liquidò comprobant & attestan-
tur. Maximis igitur encomijs celebrandus, piæ memo-
riæ R E X C A R O L U S IX. Qui nostræ Religio-
nis defensionem felicissimo cum successu, adversus
S I G I S M U N D U M, suscepit, quæ adhuc per Se-
renissimum ac Potentissimum Dominum, DN. C A-
R O L U M - G U S T A V U M X. Regem nostrum
*Clementissimum (utinam ad extremum mundi interi-
tum) faustè, prosperè ac felicitè continuatur., R E-*
G I O jure defenditur i. Dùm hostis dominandi Lubidine

B

agitae

agitatus, ab Imperijoris arcetur & Regnum ingredi inhibetur, quod à prænominato patrio cœlo redonato Rege C A R O L O IX, Anno 1611, factitatum, memoriaræ proditum est. 2. Cùm confederatis & amicis succurratur, armis injuria illorum cervicibus impendens repelitur. Exemplo Abrabæ qui pro liberatione fratris Loti Gen: 14. P E R S O N A E & R E S, dùm R E G I O & R E L I G I O defenduntur, harum quippè defensio haud exiguum belli causam subministrare veritati consentaneum est, prout historiæ comprobant, quas (habitâ ratione temporis angustiæ) silentij velarijs involvo.

Vindicatoria belli causa est, cum res injustè ablatæ, per hanc viam, tentatis prius alijs, recuperantur, & injuriæ famosæ, quas authoritatis dispendiū tolerare nequit, legitimè vindicantur. Omnes belli offensi vi causas enumerare periculum non facio, solummodò præcipuas, quas Nobiliss: Praes in suo de bello discursu recenseret, afferam. 1. Personarum incommodatio & Rerum ablatio, quæ bellum internos & Danos excitârunt, jam (Deo Laus) pace sopitum. 2. Legatorum violatio, quæ ex parte, Germanici belli per annos 19. continuati, causa fuit. 3. Pastorum revocatio & Annihilatio, quâ Poloni Serenissimum nostrum Regem Clementissimum ad arma invitârunt, quod liquet ex Decret: comit: Anno 1655. antea citat: punct. 1. *I* Synterhect huru Konungen och Cronan Pohlen/ oachtat alle oprichtighe Förklaringar &c: Utinam illud felici sydere finifatur, quod summoperè exopto! 4. Innoxij per alterius ditionem transitus negatio. 5. Alimentorum, justo oblato pretio, denegatio. 6. Commerciorum & portuum interdictio. 7. Addunt Religionis propagationem, sed perperam. Est namq; fides, non hominis, sed D E I;

qua

quæ non cogi, sed Spiritus Sancti gratiâ suaderi possit.
Et hæ sunt Manifestæ cause tām Defensorie quām Vindica-
toriae, quæ in oculos considerationemque hominum
incurrunt.

AD P R A E C E P T U M Q U A R T U M.

Hactenus de Manifestis bellorum causis actum est; Sē-
qvuntur occulti somites, qui latent in intimis animorum
recessibus, nec sese exserunt, nisi quibusdam signis:
Uti sunt, 1. Inextingibilis Dominandi sitis, quā premebas-
tur Alex: Mag: Quo nomine Schytle illum reprehende-
runt, dicentes: Si Dij habitum corporis tui aviditati animi
parem esse voluissent, orbis te non caperet, alterā manu Ori-
entem, alterā occidentem attingeres. Et hoc a secessus, scire velo-
les, ubi tantj numinis fulgor conderetur. Sic quoq; concepiscis
quæ non capis. Ab Europa petis Asiam: Ex Asia transis in
Europam. Curt: Lib: 7: pag: 213. 2. Ambitio prisca quidēm
bellandi causa est, inquit Sallust: in fragm: Ambitio verò
multos mortalis falsos fieri subegit; Aliud clausum in
pectore, aliud in lingvā promptum habere; Amicitias
inimicitiasq; non ex te, sed ex commodo aestumare;
magisq; vultum, quam ingenium bonum habere. Sallust:
in bell: catilin: cap: 10, pag: 146. Talis furor agebat infe-
licem Alexandrum aliena devastandi, & ad ignota mitte-
bat. Non contentus tot civitatum strage quas aut vice-
rat Philippus aut emerat, & alias alio loco projicit & toto
orbe arma circumfert; Nec substituit cassa crudelitas,
immanium ferarum modo, quæ plus quām exigit famæ,
mordent &c. Teste Seneca Epist: 94. 3. Nocendi cupidi-
tas. 4. Ulciscendi crudelitas. 5. Nimia Felicitas; de quā
Hor: 3, od: 29. mentionem facit,

Fortuna Sævo lata negotio, 5
Ludum insolentem ludere pertinax,
Transmutat incertos honores,
Nunc mihi, nunc alijs benigna,
Laudo manentem: Si celereis quatit
Pinnas: resigno quæ dedit, 5 meā
Virtute me involvo, probamq;
Pauperiem sine dote quæro.

6. Avaritia, quæ pestifera lues, plurima regna, annuentibus historijs, enecuit; Ob hanc Crassus in Parthos arma movit, Cyrus in Massagetas: Xerxes in Gracos: Hannibal in Romanos, teste Cornelio Nepote, de vitâ Hannibalis. Unde est quod majores bellorum strepitus in regionibus auro fœcundis personent, maximumq; illis discrimen sit, penes quos aurum & opes præcipua bellorum cause. Tacit: 4. annal: Occuparet sanè gazam avidissima gens & ex longâ fame satiaret se auro, mox futura prædæ sibi &c: Curt: Lib: 5. pag: 109. Et hæc quoq; subvertit bonas artes; Ut Sallust: innuit c. 10. pag: 146. Avaritia fidem, probitatē cæterasq; artes bonas subvertit; Pro his superbiam, crudelitatem, Deos negligere, omnia venalia habere, edocuit. Et hæc de præceptis dicta sunt.

Q U Ä S T I O N E S.

I. Gloriosum nè sit uti strata-gematibus?

Resp.

R. Non levis controversia serra, quam vis trita, hic se se of-
fert. Virum sanctum & sapientem scire veram victo-
riam, quæ salvâ fides, integrâ dignitate paretur, refert.
Flor: Lib: 1. c. 12. Cum quo consentit *Sallustius*; Hostem
adversum deprimere, homini strenuo hanc difficile est:
Occulta pericula neq; vitare neq; facere bonis in prom-
ptu est. Ut etiam *Tacit:* 4. *bist: num: 37.* Quin imò
aperta odia armaq; palam depelli: Fraudem & dolum
obscura eoq; inevitabilia. Propterea stratagemata illicita
esse? Sed nihil est quod ambigamus; Nam Deus T.
opt. & Max: mandavit *Iosue.* *Jos: 8. v. 2.* Et *Davidi*
2. Sam: 5. v. 23. uti Stratagematibus. Naturalis quoq; ratio
suadet, ut ijs non tanquam malis, sed tanquam medijs uta-
mur. Astu vero & calliditate hostes superare longè es-
se tutius, quis non animadvertis & intelligit? Siquidem
id longè melius, quam multorum hominum sanguinem
profundere, civitates &c: *Coll: pol: Doct: Lichenth: Exer-*
cit: 14. *Lacædemonij* cum Stratagemate hostem supera-
sent, bovem marti sacrificarunt. Deinde *Sallust: inju-*
gurth: cap. 61. pag: 73. De *Metello* inquit postquam videt
frustra inceptum, neque oppidum capi, neq; jugurham,
nisi ex insidijs: aut suo loco pugnam facere &c: postea,
quoniam armis bellum parùm procedebat insidijs regi
per amicos tendere, & eorum perfidiâ pro armis uti pa-
rat &c. Hisce præsuppositis, ratum fit, stratagemata esse licita.

II. An Salutiferum sit aperto Marte absq; commeatu & pecunia bellum aggredi?

R. Hoc unum & maximum sit consilium ut tibi suffi-
ciat

ciat vicitus, hostes frangat in opia. *Veget: 3. de Re Mil. 3.*
Itaq; sedulò est providendum de Annonà & re frumentaria
in expeditionibus, nè penuria potius quam pugna consu-
mat exercitum. *Schonb: Lib: 6. cap. 7.* Nam cum ho-
ste non naturā pugnandum; Et qui frumentum nece-
sariumq; commeatum non præparat, vincitur sine ferro.
Quod expertus est *Cambyses*, qui decimum quemq; mis-
litem sortiri necariq; in cibum jussit. Idem experti sunt
Samaritani à Syriæ rege obfessi 4. *Reg: 6. Athenienses ob-*
fidione cincti à Demetrio &c: Quemadmodum Commea-
tus ita & pecunia, sine quibus rēs frigidè tractantur, de ne-
cessitate sunt; Pecunia namq; rerum gerendarum nervus
est: Si fides habenda sit Lipsio & experientia. Ob numorū
defectū de manibus excutiuntur aut frigidè tractantur...
Bocer: Lib: 1. c. 15. num: 6. Cùm bellum sit non in ar-
mis maximè, sed in expensis & sumptibus, per quos effi-
cacia arma & utilia fiunt; Undè *Macedonum Rex dice-*
re solitus est: Omnia castella expugnari posse, in qua
asinus Auro onustus ascendere possit. Et quid non num-
mis? Militares Expensæ & hostium incursiones multā
egent diligentia & non possunt citra pecunias hæc agi.
Imp: just: in Novel: 8. c. 10. parag: 2.

Verum...

Vult hic tempus equum Spumantia solvere Colla: Plura,
inquam, persequi in hæc materiâ sat intricata, non tam institu-
tatio, quam temporis angustia, vetat: Spero candidum lecto-
rem hæcce brevia candide interpretaturum.

D E U M insuper cunctipotentem ex intimis cordis recessibus at
precibus ardenter humiliter & demissè imploro, ut omnes bellorum tu-
multus benignissimè avertere, felicissimumq; exitum, Belli in Pale-
niâ suscepti, nobis largiri velis!

SOLI DEO GLORIA.

Modestia atq; Eruditione Ornatussimo Iuveni
DN. DANIELI BERNHARDI ROSANDRO,
Sanioris Philosophiae Candidate, pro Magisterii hono-
ribus, de bello doctè disputanti.

BEllum pro patriâ dum REX victricibus armis
Expedit; Omnipotens cui Deus ipse fave!
De BELLO belle nunc differit, ecce, ROSANDER
Noster; Quò studij digna brabeja ferat.
Digna brabeja ferat. R E X Invictissimus, atq;
Cum Lauru tandem pacificus redeat!
Et tibi mi D A N I E L musarum castra sequuto
Egregiè, merces justa laboris erit.

Festinâ sed faventi crenâ
apponebam
MICHAEL Gyllenstalpe &c.

Non facile audebit quis barbam, Credo, Leonis
Vellere, munitum, forti quem comperit unguis,
Lancinatis; Stratis ast nobilis ira Leonis
Parcit: Sicq; pius Rex dicit idonea bella.,
Non ut vim faciat, si ipsum non provocat hostis:
Ast iacentantis sibi vim propellat ut hostis.
Nunc tibi multorum tribuentur jure dierum.
Præmia doctrinae, ROSANDER Candide frater.

Eruditione conspicuâ politissimo ac præstantissimo
Dno. Philosophie Candidato meritissimo,
fraternitatis Ergo L. M. q. ponebat
Johannes And. Stræthovius
Phil: Cand.
Esto

Esto quod esse jubet tua te doctrina laborq;
Nec fuge promeritum Sympatriota decus?
Iam merito dux musarum designat Apollo;
Ob studia in sophiam, laurea sert a tibi.
Invicet haec aliquis forsitan tibi commoda; sed quid
Præmia virtutij justa negare juvat?
Esto quod es, Sequitur cultorem gloria Musæ
Debentur claris digna brabeia viris
Te quia Musa Aboæ dignum pronunciat; ergò
Condigna Daniel laude Magister eris.
Prost honos, patriæ charisq; parentibus opto,
Ut tibi sic alijs commoda mille ferat.

Ita ex animo gratulabar Præstantissimo & polis
tissimo Philosophia Candidato, meritissimo
ævrotædiis hisce paucis.

S V E N O G A R D I U S.

Smolandus.

Præstantissimo ac Politissimo Viro - Iuveni
DN. DANIELI B. ROSANDRO
Jure meritoq; Philosophiaæ Candidato, Fautori & amicis
co singulariter dilecto. Pro Summo in Phi-
losophia gradu egregiè disputanti ita
animitus gratulatur.

Felix illa dies, felix tibi dicitar annus,
Candide ROSANDER fautorq; amice benignus
Cum primùm Sophiam per volvere mente volebas;
Te faciet Clarum; Te jubila magna sonabunt,
Vive valeq; diu, tibi cæpta Iehova secundet.

M A G N U S B I R G E R I
K I E X E L I U S.

¶ 50 ¶